

## Nr 1475

av herr Nilsson i Tvärälund  
om riktlinjer för det framtida skogsbruket.

Skogen är en naturresurs som ständigt reproducerar sig och är av stor betydelse för vår försörjning. I ett läge när vikten av hushållning med ändliga naturresurser framstår som allt tydligare står samtidigt de reproducerbara resurserna i förgrunden för intresset. Att skogsbruket är en biologisk produktion måste än mer än som sker hållas i minnet när politiska och tekniska åtgärder för skogsbruket övervägs och beslutas.

Inom skogsbruket har insatser på det tekniska området lett till avancerade lösningar på kort sikt. De långsiktiga biologiska aspekterna har däremot inte blivit särskilt beaktade. Det finns tecken som tyder på att tillväxtökningen av gagnvirke i skogsbruket nu bromsas upp. I och för sig uppnås till sist en tillväxtnivå som inte kan höjas ytterligare. Många bedömningar visar emellertid att det finns betydande utrymme för ökande tillväxt om resurser utnyttjas för att nå detta mål.

En väg till ökad skogsproduktion är att öka den skogsbärande arealen. Det är då närmast myrmarker och försumpade marker som kommer i fråga. Inom ramen för befintlig skogsproduktiv mark kan också en rad åtgärder sättas in. Här skall bara nämnas urval av genetiskt bästa material för varje växtplats och skapande av fullgoda bestånd utan onödig tidsspilla efter avverkning. Målmedveten röjning och gallring samt noggrant tillvaratagande av virket är andra viktiga åtgärder.

Ännu mer än hittills måste de skogshygieniska konsekvenserna av de skogsbruksformer som tillämpas uppmärksammas. Genom mycket spillvirke i skogen har insektsarter fått ökade möjligheter till förökning. Den kraftiga ökningen av skador som följt på den växande skogen har blivit alltmer påtaglig. Forsknings- och utredningsarbete pågår för att söka komma till rätta med konsekvenserna beträffande lagring av obarkat virke i skogen och dess närhet och med spillvirket såsom toppar och lump på avverkningsplatserna.

Ett än svårare problem att komma till rätta med är vad som blir kvar i skogen, stammar till följd av vindfällen och snöbrott samt gallringsvirke av klena dimensioner som utgör yngelplatser för insekter. Utöver den skada som följer på den växande skogen representerar detta virke ett betydande värde som går förlorat om inte upparbetning sker i rätt tid.

Stordriftens metoder är inte användbara för att tillvarata virke av detta slag. Man stöter här på problem av både administrativ, teknisk och ekonomisk art. Vid långtgående mekanisering blir arbetskraftstillgången i skogsbruket liten. Därmed är också beredskapen liten för att klara de arbeten som skyndsamt måste utföras, när skogsbruket drabbas av allt som oftast återkommande vindfällningar eller snöbrott.

Utifrån en övergripande målsättning om de satsningar som bör göras för ökad skogsproduktion, måste det klarläggas vilka skogsbruksformer som bäst främjar detta syfte. Det bör i sammanhanget beaktas att ett dagsverke i skogen beräknas leda till 5–7 dagsverken i förädlingsledet. En intensifiering av skogsbruket genom bättre tillvaratagande av virke skulle alltså ha en betydande total sysselsättningseffekt. Även åtgärder som i råvaruledet ger mindre god lönsamhet kan vara nationalekonomiskt fördelaktiga.

Kombinationen jordbruk– skogsbruk, liksom andra kombinationer av sysselsättning, medverkar till betydande anpassbarhet i skogsbruket, vilket måste beaktas. Tillgänglig arbetskraft borde dessutom kunna erhålla sysselsättning med mångahanda arbetsuppgifter bl. a. genom AMS. Dessa arbeten får emellertid inte bli tillfälliga improvisationer utan planeras långsiktigt.

Ökad forskning, utbildning och rådgivning med inriktning på vad ovan anförts är motiverat. Vissa stimulansåtgärder bör övervägas liksom kurs- och studieverksamhet. Därigenom ökas motivationen för verksamheten liksom kunskaper om olika skogliga förhållanden. De i motionen berörda frågorna kan lämpligen övervägas i redan pågående utredningar genom att dessa erhåller tilläggsdirektiv.

Med stöd av det anförda hemställs

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t uttalar att frågan om åtgärder som främjar ett biologiskt väl anpassat skogsbruk, ökad skogsproduktion och bästa utnyttjande av råvaran enligt de tankegångar som framförts i motionen snarast måtte utredas så att förslag därom kan framläggas till 1975 års riksdag.

Stockholm den 26 januari 1975

JAN-IVAN NILSSON (c)

i Tvärälund